

1.1 Podrijetlo i definiranje pojmova

Svakodnevno nas mediji informiraju o potrebi suočavanja s ozbiljnom pojavom među mladima: bullyingom. Veliki porast zlostavljanja, posebno u školama, naglašava važnost bavljenja ovim problemom, njegovog proučavanja i razumijevanja kako bi se spriječilo da zlostavljanje u budućnosti postane još veća društvena pošast.

Međunarodna istraživanja

Prvo istraživanje o fenomenu vršnjačkog nasilja u školi razvilo se u Norveškoj i datira iz ranih 1980-ih, kada je Olweus (1983) proveo deskriptivno istraživanje norveške školske populacije, utvrdivši visoku učestalost i ozbiljnost fenomena u svim dobnim skupinama.

Počevši s ovim prvim istraživanjem, tijekom godina, diljem svijeta, istraživanja su bila usmjerena na istraživanje učestalosti fenomena zlostavljanja. Na primjer, istraživanje u Engleskoj pokazalo je da se učestalost vršnjačkog nasilja razlikuje između različitih vrsta škola, s 19% učenika osnovnih škola i 8% učenika nižih srednjih škola koji su prijavili iskustva vršnjačkog nasilja (Whitney i Smith, 1993.). Međutim, druga istraživanja u školama u Ujedinjenom Kraljevstvu pokazala su da su, kroz četiri polugodišta, intervencije protiv zlostavljanja bile povezane sa smanjenjem učestalosti nasilja u školama zbog čestih prijavljivanja incidenata (Smith i Sharp, 1994).

Također, velike istraživačke studije u mnogim drugim zemljama, poput Australije, Belgije, Finske, Španjolske i Sjedinjenih Država, pokazuju da intervencije koje se provode u školama utječu na razine zlostavljanja.

Što sve utječe na pojavu zlostavljanja?

- **Dob** - pokazalo se da se učestalost nasilničkog ponašanja smanjuje kako su djeca starija. Međutim, dok su pojave vršnjačkog nasilja sve rjeđe, povećava se stopa njihove opasnosti i ozbiljnosti (Smith et al., 2008).
- **Spol** – pokazalo se da dječaci sudjeluju u većem postotku incidenata nasilja nego djevojčice. Nasuprot tome, djevojčice koriste više oblika neizravnog nasilja (Björkqvist, 1994).
- **Mjesto** – pokazalo se često zlostavljanje odvija u školama
- **Stabilnost uloga** - Uloge onih koji su uključeni u zlostavljanje obično ostaju stabilne tijekom vremena. To se odnosi i na zlostavljače i na mete (Menesini, 2000.).

Nasilničko ponašanje

Zlostavljanje je fenomen koji jednako pogađa i dječake i djevojčice. Izraz "bullying" doslovno znači "zastrašiti" i može uključivati i vrlo oštro zlostavljanje ili suptilnije oblike zlostavljanja koji se tiču područja odnosa i djeluju kroz suptilnije i prikriveno isključivanje. To je često teže prepoznati vanjskim promatračima jer uključuje "psihološku" agresiju, a ne fizičko nasilje.

Revision #2

Created 28 July 2023 15:54:20 by Antonija Lujanac

Updated 28 July 2023 15:58:45 by Antonija Lujanac